

Til kommunalbestyrelser og udbydere af danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Dato: 25. februar 2005
Kontor: Integrationskontoret
J.nr.: 2004/5123-10
Sagsbeh.: ML
Fil-navn: Informationsbrev 1, 2005
om uddannelsesret m.v..doc

Lov nr. 375 af 28. maj 2003 om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. Informationsbrev 1/2005 om uddannelsesret og kommunernes afregning med udbyder af udgifter til danskuddannelse.

1. Uddannelsesretten

1. 1 Uddannelsesrettens begyndelsestidspunkt

Ifølge danskuddannelseslovens § 2, stk. 1, tilbyder kommunalbestyrelsen voksne udlændinge, der bor og er folkeregistreret i kommunen, danskuddannelse. Tilbudet omfatter danskuddannelse i op til 3 år efter første optagelse på uddannelsen.

Den treårige uddannelsesret regnes fra det tidspunkt, hvor udlændingen efter kommunens henvisning til en udbyder kan påbegynde den tilbudte undervisning, dvs. fra det tidspunkt, hvor tilbudet står åbent for den pågældende.

Dette foreslås præciseret med (L 79) forslag til love om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., integrationsloven og udlændingeloven (Styrkelse af familiesammenførtes danskindlæring, fremrykket og intensiveret danskuddannelse til flygtninge, ændret udvælgelse af og styrket integrationsindsats over for kvoteflygtninge m.v.), fremsat den 23. februar 2005.

Det er uden betydning for fastlæggelsen af begyndelsestidspunktet for uddannelsesretten, om den pågældende udlænding rent faktisk benytter sig af tilbudet. Hvis udlændingen ikke har benyttet sig af den tilbudte danskuddannelse, regnes uddannelsesperiodens start fra det tidspunkt, hvor den pågældende udlænding kunne have påbegyndt den tilbudte uddannelse, og dette afgøres af kommunen.

Ved beregning af uddannelsesretten er det således uden betydning, om en udlænding udebliver fra tilbudt undervisning eller fra visitation til danskundervisning, eller den tilbudte undervisning ikke igangsættes som følge af manglende indbetaling af deltagergebyr.

Kommunalbestyrelsens generelle information til borgerne om danskuddannelsesstilbudet anses ikke for at være tilstrækkelig til at igangsætte det treårige uddannelsesstilbud.

1.2 Uddannelsesrettens ophør inden for rammerne af det treårige uddannelsesstilbud

For udlændinge, der ikke ønsker at aflægge den afsluttende danskprøve, ophører uddannelsesretten med afslutning af undervisningen på den uddannelse, hvor den pågældende er indplaceret, dvs. afslutning af modul 6 på danskuddannelserne 1 og 2 og afslutning af modul 5 på Danskuddannelse 3, eller afslutning af modul 6 for kursister, der i henhold til bestemmelsen i danskuddannelsesbekendtgørelsens § 8, stk. 3, tilbydes danskuddannelse på dette modul.

Når det drejer sig om udlændinge omfattet af integrationsloven, skal det endelige mål for danskuddannelsen med hensyn til afsluttende prøve fremgå af den pågældendes individuelle kontrakt med kommunen.

Uddannelsesretten ophører dog altid senest efter 3 år, medmindre udlændingen er omfattet af bestemmelserne i lovens § 2, stk. 5 (udlændingens ret til forlængelse af uddannelsesperioden på grund af sygdom, barsel m.v.), eller § 2, stk. 6 (forlængelse bevilget af kommunalbestyrelsen).

For udlændinge, der ønsker at aflægge den afsluttende danskprøve, ophører uddannelsesretten, når prøven er bestået inden udløbet af treårsperioden.

På samme måde som udbyder skal tilbyde en kursist undervisning på et modul, indtil modultesten er bestået, skal udbyder - inden for rammerne af den aftalte modultakst og den treårige uddannelsesperiode - tilbyde en kursist danskuddannelse på de afsluttende, prøvebærende moduler, indtil prøven er bestået.

Modultaksten kan kun udbetales én gang, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, jf. lovens § 13, stk. 3. Der kan dog betales to gange for et modul, hvor en fortsættelse af undervisningen på samme modul er begrundet i væsentlige hensyn til kursistens mulighed for at gennemføre danskuddannelsen, f.eks. ved kursistens flytning til en anden kommune og ved udbyderskift i øvrigt, før målene for det modul, vedkommende er indplaceret på, er nået, og ved overflytning fra én danskuddannelse til en anden, jf. § 14, stk. 6, i bekendtgørelsen.

Også andre forhold kan konkret begrunde, at modultaksten betales mere end én gang. I sådanne tilfælde må der træffes aftale herom mellem udbyder og kommune.

1.3 Ret til forlængelse af den treårige uddannelsesperiode

Ifølge danskuddannelseslovens § 2, stk. 5, skal kommunalbestyrelsen tilbyde udlændinge, som på grund af sygdom, barsel m.v. eller på grund af ustøttet fuldtidsbeskæftigelse i en periode ikke har haft mulighed for at benytte sig af undervisningstilbudet inden for 3 år, danskuddannelse i en (yderligere) periode svarende til det tidsrum, hvor de har været afskåret fra at benytte sig af tilbudet.

Udlændingen må selv ved hjælp af lægeerklæringer, arbejdsgivererklæringer m.v. dokumentere, at vedkommende i én eller flere perioder på grund af sygdom, barsel m.v. eller på

grund af ustøttet fuldtidsbeskæftigelse ikke har haft mulighed for at benytte sig af kommunens tilbud om danskuddannelse.

En evt. forlængelse af uddannelsesretten ud over de tre år forudsættes at ske i umiddelbar forlængelse af 3-års periodens udløb eller i umiddelbar forlængelse af udløbet af den periode, hvor udlændingen har været forhindret i at modtage danskuddannelsesstilbudet.

Udlændinge i ustøttet fuldtidsbeskæftigelse, der har fået tilbudt danskuddannelse, men for hvem det ikke er muligt at kombinere deres fuldtidsjob med den tilbudte danskuddannelse, har alene ret til forlænget uddannelsesstilbud, hvis den pågældende udlænding kan dokumentere, at det rent faktisk ikke har været muligt at udnytte danskuddannelsesstilbudet. Afgørelsen om retten til forlænget danskuddannelsesstilbud beror i sådanne tilfælde på kommunens konkrete vurdering af uddannelsesstilbudet set i forhold til den pågældendes beskæftigelsesmæssige og familiemæssige situation m.v.

Efter § 2, stk. 6, kan kommunalbestyrelsen beslutte, at udlændinge, som ikke har påbegyndt eller afsluttet deres danskuddannelse i løbet af den treårige periode, fortsat skal have tilbud om danskuddannelse. Kommunens beslutning i henhold til § 2, stk. 6, træffes typisk på baggrund af en konkret ansøgning fra en udlænding. I sådanne tilfælde træffer kommunen afgørelse om starttidspunktet for og varigheden af det forlængede uddannelsesstilbud.

1.4 Retten til danskuddannelse for personer omfattet af overgangsordningen

I overgangsbestemmelsen i lovens § 21, stk. 3, bestemmes det, at udlændinge, som har modtaget undervisning indtil den 1. januar 2004, kan afslutte et påbegyndt uddannelsesforløb inden for en periode på 3 år fra den 1. januar 2004. Også udlændinge, der har afbrudt et påbegyndt danskundervisningsforløb forud for 2004, er omfattet af overgangsbestemmelsen. Overgangsbestemmelsen omfatter ikke udlændinge, der ikke har modtaget danskundervisning før 2004.

Den tre-årige uddannelsesret i henhold til overgangsbestemmelsen regnes fra den 1. januar 2004, uanset hvornår den pågældende henvender sig med anmodning om supplerende danskundervisning. Retten til forlængelse af uddannelsesretten begrundet med sygdom, barsel eller ustøttet fuldtidsbeskæftigelse, jf. pkt. 1.3, gælder også for udlændinge omfattet af overgangsbestemmelsen.

2. Afregning med udbyder af danskuddannelse

Kommunalbestyrelsen yder tilskud til udbydere af danskuddannelse efter takster pr. modul. Der fastsættes vejledende takster pr. modul på de årlige finanslove. Taksten kan kun udbetales én gang pr. modul, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, jf. danskuddannelseslovens § 13, stk. 2 og 3.

Efter bekendtgørelsens § 14, stk. 4, kan den driftsansvarlige myndighed ud over størrelsen af betalingen, herunder modultaksten, blandt andet indgå aftale om betaling for danskundervisning af kortere varighed, hvis indhold omfatter mindre dele af undervisningen på et eller flere moduler, om tidspunktet for betalingens erlæggelse og andre relevante forhold omkring betalingen.

Bestemmelsen i § 14, stk. 4, åbner ikke mulighed for afregning pr. time. Dette vil være et brud på lovens hovedprincip om, at kommunernes afregning for udgifterne til danskuddannelse sker efter progressionsafhængige modultakster.

Afregning for særligt tilrettelagte undervisningsforløb af kortere varighed (typisk kortvarige virksomhedsbaserede undervisningsforløb) kan efter aftale ske ved erlæggelse af delmængder af modultaksterne.

Efter bekendtgørelsens § 14, stk. 5, erlægger den henvisende myndighed - for kursister, der har afsluttet danskundervisningen på ét modul - betaling for det næste modul i forbindelse med, at udbyder på baggrund af testning af kursistens dansksproglige niveau har vurderet, at målene for det gennemførte modul er nået (dvs. modultesten er bestået), og kursisten er blevet henvist til danskuddannelse på det følgende modul.

Nogle kommuner har udtrykt ønske om at kunne afregne modultaksterne ratevis forud i to eller flere rater. Dette er ikke foreneligt med bestemmelsen om forudbetaling af modultaksterne i bekendtgørelsens § 14, stk. 5.

Der er ikke i bekendtgørelsen fastsat regler om kommunens forudbetaling for danskuddannelserne på modul 1, men ifølge sagens natur bør den fulde modultakst også her erlægges af kommunen forud for undervisningens påbegyndelse på modulet, således at udbyderen har et økonomisk grundlag for afholdelse af undervisningsudgifterne. Dette forventes præciseret i bekendtgørelsen ved førstkommende lejlighed.

Reglerne om afregning med udbyder af danskuddannelse i bekendtgørelsens § 14, stk. 3 – 6, gælder også for arbejdsformidlingens betaling af tilskud til danskuddannelse for kursister henvist af AF, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 8. Arbejdsmarkedsstyrelsen har imidlertid oplyst over for Integrationsministeriet, at AF ikke har mulighed for at anvende forskudsbetaling i forbindelse med AF's afregning for danskuddannelse til voksne udlændinge. Derimod har AF mulighed for at afregne modultaksten bagud månedsvis eller kvartalsvis svarende til modydelsen, idet det forudsættes, at den endelige afregning først finder sted, når aktiviteten er afsluttet og endelig opgjort. Arbejdsmarkedsstyrelsen har desuden tilkendegivet, at styrelsen vil orientere AF om muligheden for at benytte denne afregningsmodel - der ifølge det oplyste også benyttes af AF ved betaling for andre uddannelsesydelser - i forbindelse med AF's afregning for danskuddannelse.

Integrationsministeriet forventer at justere bekendtgørelsens § 14, stk. 8, i overensstemmelse hermed ved førstkommende lejlighed.

Med venlig hilsen

Marianne Lehmann

